

Aan de leden
van de Utrechtse gemeenteraad

Betreft: Instandhouding van een sterk klimaat voor Utrechtse culturele festivals

Utrecht, mei 2023

Geachte raadsleden,

Op 9 mei a.s. komt u bijeen voor een gesprek over de uitgangspunten voor de cultuurnotaperiode 2025 – 2028. Namens het Utrechts Festival Overleg (UFO) vragen wij u om de Utrechtse culturele festivals blijvend te versterken. Als festivals zijn wij van wezenlijk belang voor de samenhang en de aantrekkelijkheid van de stad. Wij bieden laagdrempelig cultureel aanbod en brengen mensen samen, leggen verbindingen met nieuwe publieksgroepen, tussen ondernemers en culturele instellingen en profileren Utrecht als cultureel middelpunt van Nederland.

Wij verzoeken u zich hard te blijven maken voor een gunstig festivalklimaat en vragen wij u om het volgende:

- Zorg ervoor dat het cultuurbudget op peil blijft zodat het culturele voorzieningenniveau blijft passen bij de groei en samenstelling van de stad.
- Betrek de culturele sector bij de ontwikkeling en profilering van de stad als geheel, en bij de ontwikkeling van het beleid op het gebied van Gezond Stedelijk leven.
- Erken de culturele festivals als essentiële schakel in de culturele keten, als proeftuinen voor innovatie, als centrale spelers in het vergroten van publieksbereik en spreiding en als voorbeeldstellend op het gebied van regionale samenwerking.

Utrecht groeit, het festivalaanbod draagt bij

Utrecht zal in de komende jaren naar ruim 400.000 inwoners groeien. In het Visiedocument Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 geeft de gemeente aan een stad te willen ontwikkelen die klaar is voor deze groei. Aan uitgangspunten als 'een stad waar iedereen mee kan doen, waar Utrechters zich verbonden voelen met elkaar' kunnen de festivals actief bijdragen. Juist in een stad waar inwoners veilig, gezond en prettig kunnen samenleven, speelt het festivalaanbod een rol van belang.

Festivals zorgen voor sociale cohesie

Utrecht staat bekend als festivalstad. De artistieke kwaliteit van de Utrechtse festivals staat -lokaal, nationaal en internationaal- in hoog aanzien en daar is de stad trots op. Maar dat is niet het hele verhaal. De Utrechtse festivals zetten zich bij uitstek in voor een veelzijdig, divers, inclusief en toegankelijk cultureel klimaat. De UFO-festivals zijn laagdrempelig en weten een nieuw publiek te interesseren voor cultuur. Festivals brengen mensen samen en dragen bij aan verbondenheid met elkaar en met de eigen omgeving. Door de publieke ruimte te gebruiken weten zij een groot aantal

Utrechters met kunst en cultuur in aanraking te brengen. Ontmoeting tussen publieksgroepen, culturele genres en generaties is een kernwaarde van de festivals.

De festivals bundelen artistieke én maatschappelijke functies. De UFO-festivals werken samen met veel verschillende organisaties in de stad en regio, zowel cultureel als niet-cultureel, commercieel als maatschappelijk, onderwijs en bedrijfsleven. Festivals zijn vaak initiator van programma's die de sociale cohesie versterken tussen buurt- en stadgenoten uit alle bevolkingsgroepen.

Het UFO is een provinciaal netwerk; festivals uit stad en provincie Utrecht werken nauw samen en wisselen kennis uit, bijvoorbeeld op het gebied van Fair Practice, diversiteit & inclusie, duurzaamheid en sociale veiligheid.

Festivals zijn essentieel voor het culturele ecosysteem

Festivals vormen zowel lokaal als nationaal essentiële schakels in het culturele ecosysteem. Festivals presenteren, (co)produceren, coachen en ontwikkelen talent. Om dat te kunnen doen, zijn alle partijen in de culturele keten nodig. Festivals werken samen met talentontwikkelingsorganisaties, met de wijkcultuurhuizen, met makers. Zij programmeren in de Utrechtse podia, concertzalen, kerken. Zonder een stevige en volwaardige culturele infrastructuur kunnen festivals niet bestaan.

Festivals zijn podium en proeftuin voor maatschappelijke en technologische vraagstukken

Tijdens de coronacrisis hebben de festivals in Utrecht zich weerbaar en wendbaar getoond. Door aangepaste programmering en het creëren van online aanbod hebben de festivals ook in de coronajaren duizenden programma's gepresenteerd en honderdduizenden bezoekers bereikt. Ook nu zijn de festivals voorlopers op het gebied van digitalisering en verduurzaming van de culturele sector. Dankzij hun grote achterban en wendbaarheid zijn festivals een proeftuin en podium voor maatschappelijke en technologische vraagstukken.

Bedreigingen

De coronacrisis liet ook een kwetsbare basis zien, en inmiddels zijn nieuwe uitdagingen zoals sterk stijgende prijzen en personeelstekorten van invloed op de Utrechtse festivals. Personeel is mede vanwege de enorme concurrentie op de arbeidsmarkt moeilijk te vinden en vast te houden. De kosten voor verblijf, reizen, materialen, gages en locaties zijn met 20 tot 30 procent gestegen. De druk op de zalen en locaties in de stad is groot.

Tenslotte

Om als culturele festivals de verbindende en laagdrempelige functie te kunnen blijven vervullen voor de stad en haar inwoners en om ruimte te blijven bieden aan vernieuwing moeten alle zeilen worden bijgezet. Dat kunnen wij niet zonder uw inzet en steun. Festivals bestaan dankzij de samenwerking met talloze organisaties, ondernemers, en culturele instellingen. Ook de Gemeente Utrecht is al jarenlang nauw betrokken bij de UFO-festivals. Wij vragen u dan ook u zich te blijven inzetten voor een sterk en aansprekend cultureel klimaat in Utrecht met bijbehorende financiering voor de cultuurnotaperiode 2025-2028.

Met vriendelijke groet,

De Utrechtse leden van het Utrechts Festival Overleg,

Bevrijdingsfestival Utrecht
Café Theater Festival
De Parade
Dutch Harp Festival
Festival Oude Muziek
Gaudeamus Festival
IMPAKT Festival
Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht
ILFU (International Literature Festival Utrecht)
Kaboom Animation Festival
Le Guess Who?
Liszt Concours
Nederlands Film Festival
Nederlands Vioolconcours / Nacht van de Viool
Queer Film Festival Utrecht
Sencity Festival
Snaar Festival
Spring Performing Arts Festival
Festival Tweekt
Utrecht International Comedy Festival (UICF)
What You See Festival
ZIMIHC Festivals

Mede namens de provinciale UFO-Festivals:

Amersfoort World Jazz Festival
Arteganza Connecting Cultures
Dias Latinos
Festival Groeneveld
Havikconcerten
Loeren bij de Boeren/ Struinen in de Tuinen
Internationaal Liedfestival Zeist
Nacht van de Literatuur Amersfoort
September me
Spoffin – street arts festival Amersfoort
Straattheaterfestival Woerden
Theaterfestival Vuurol
Het Weeshuis van de Kunst
Zeister Muziekdagen

Bijlage: gezamenlijk statement Utrechtse culturele sector

Culturele sector cruciaal voor leefbaarheid van groeiende stad

Hedendaags Kunstoverleg, Samenwerkende Utrechtse Musea, Utrechtse Letterensector, Utrechts Beeldcultuur Overleg, Utrechts Muziekoverleg, Utrechts Theater Overleg, Streetculture Utrecht, Nachtoverleg Utrecht, Utrechts Broedplaatsen Overleg, Utrechts Festival Overleg en Wijkcultuurhuizen Overleg.

Beste Raadsleden,

Kunst en cultuur is de lijm van onze stad: het draagt bij aan de mentale weerbaarheid van de Utrechters, het vestigingsklimaat en beter onderwijs.

Utrecht groeit. Laat cultuur meegroeien!

De commissie Mei Li Vos zegt het raak in haar verkenning: “Het goede nieuws is dat cultuur de ontwikkeling en verandering in de stad aanjaagt. Cultuur is betekenis voor mensen, gemeenschappen, wijken, de hele stad. Daar wil je ruim baan aan geven. Het maakt de stad fijn om in te wonen, het overbruggt de afstand tussen wijken, het zorgt voor beter onderwijs en het trekt bedrijven aan. Iedereen wordt er beter van”.

Utrecht kent een fijnmazig cultureel ecosysteem. Met alles, behalve veel van hetzelfde. Makers én instellingen gedijen hier. Experimentele broedplaatsen en gevestigde instellingen. Groot- en kleinschalig. Alternatieve tentoonstellingen en internationaal gewaardeerde festivals. Filmhuizen en bioscoopcomplexen. Gameontwerpers en aanstormende violisten. Street culture en main stage. We zijn allen nauw verbonden aan elkaar, de één kan niet zonder de ander als een hechte keten. Samen programmeren we de stad, gezamenlijk zijn we er voor alle Utrechters: in de wijken en de binnenstad. Dat maakt Utrecht zo uniek.

Dat ecosysteem is ook kwetsbaar. Het is als een keten van onderling afhankelijke schakels. Een schakel eruit en de keten breekt. Geen cultuureducatie betekent dat hele generaties de weg naar cultuur niet zullen vinden, nu niet en in de toekomst niet. Geen werkruimte voor makers betekent geen vernieuwing, geen experiment en geen nieuwe performances. Bij te weinig presentatieplekken zijn producties en werken van makers niet zichtbaar voor publiek. En onvoldoende oefenruimtes? Dan geen nieuwe muziek of dans.

In de komende cultuurnotaperiode hebben Gemeente Utrecht en de culturele sector elkaar hard nodig om de ambitie van de groeiende én leefbare stad waar te maken. De verschillende culturele organisaties in de stad vullen elkaar prachtig aan. We trekken steeds beter samen op om het aanbod in de gehele stad zo veelzijdig en aantrekkelijk mogelijk te maken. Er bestaat geen tegenstelling tussen de binnenstad en de wijken rondom.

Cultuur is voorwaarde voor een gezonde, aantrekkelijke, leefbare stad. Cultuur rendeert in alle opzichten.

Beste raadsleden, u staat voor belangrijke keuzes aankomende tijd. Wij vragen u het goede te doen: investeer in cultuur en laat het cultuurbudget meegroeien met de groei van de stad!